

Радош Ракуш

СВЕТЛОСТ ОД СВЕТЛОСТИ

Поводом изложби Слободана Маринковића „Светло и објекти”, (Галерија Студентског културног центра у Београду, септембар, 2016) и „Е75”, (Галерија Културног центра „Рибница” у Краљеву, децембар, 2016)

На почетку то беше слика узношења Земље Антилије, Атлантиде, Аркадије, острва вечне среће, где се стварност види из перспективе извесног светлосног идеала, у коме се огледа и само Небо. Немогући свет и слободе и среће. Свет без времена, климе и жеља.

Сенке које се сунчају на стази, и звуци са пореклом воде, отворени незнаној страни, радоваху се недохватном с поверењем у чудо. Песма по диктату зоре, у којој отац круга чита тајну наглас бесмртном духу долине, уз царски зуј и сенке пламена.

Из радова те продужене сликареве младости, који су чиста радост илузије пуноће у празнини, произилази више него што је у њих уложено. Све кроз тежњу ка субјективној доследности, која има корен у једном скровитом, подземном току личности. Ток лепршав, детињаст и без слутњи, у коме искри сјај непознатог света, где му нико не броји кораке. Та дела са видиковца који је опажање уздигао до нестварности, склона другачијем небу, истину не крију иза тачних мера, већ иза једне другачије, метафизичке логике.

Али, ево, и подне је тек минуло. Сада је дванаест и десет, и већ га гледа све оно што је сам некада видео. Тај ведри, првобитни унутрашњи замах, избацио га је на оштру ивицу света, где су јутра колебљива а ствари пружају отпор. Свест о неодрживости еуфоричних заноса, обликује надолазеће сумње, у очишћен звук који мирише у сну. Његовом руком, са руба

видљивог одустаје прејака одређеност, а јача зрелија светлост, прикривена у вину, једнако као и у овим лепим, плавим мелодијама, лествицама зеленог светлуцања и треперењу променљивих слика.

Стрпљење је наговестило просветљење, и он је запевао у прави час: у славу трајања, и оног средишта у коме се зачињу светлост и мед. Од те песме, и сама стварност је попустила.

Помирена с неважним и пролазним, расплинула се у могућем, у коме све поново тражи своје име. У њој се меланхолично прожимају облици, сећања и наде размењују, теше тишином, која се таложи у средишту бића.

Све садржине су се измириле у топлом византијском сумраку, и у тој помирености, нежности и разменљивости, остала је њему својствена ритмика језика, као надмоћ над сваким концептом. Као рука изнад хлеба, узноси се његова једва чулна мелодија, иста она којом земља и ватра размењују своја древна искуства. То је сада једна уздржанија и озбиљнија мера, којом се опире неутешној истини, и трага за срећнијим исходама, бојом и висином гласа.

Првобитни, древни одблесци, настањују новија дела уздижући мук до надстварности, слутећи да неко на рубу постојања бди. Њима се објављује нешто непојмљиво и далеко, као пролеће које додирује небо, и подстиче творевину у правцу жудње, и надмоћи над крајем.

Када попусти напетост облика, сване у тминама, устрепти прозачност. Прикривени извор расветљености расипа сјај у свим правцима, развезује чвор, умножава дрхтаје, и односи сенке до висина на којима је сваки раст излишан.

Као и постојање, његове творевине су стални преображај, у коме нема ни првог питања ни последњег одговора. Па ни онда када је дореченост наизглед освојила и наметнула чврсту одређеност, понека скрајнута нит нагиње случајности, призивајући дрхтава обличја и кратковеке блескове.

Сачувао се и први зрак са почетка стварања, с којим се душа спустила на овај свет, у коме сада утврђује лековита растојања у тесном простору пуном одјека. Уметниковом логиком срца, утопијском, и ирационалном надом, отворен је главни пролаз. Њим је потекла светлост – Логос у свим правцима, као стваралачки акт, који показује како је све могло бити, и како је било, пре него што је прекривено дугачком сенком времена. Пред нечим што је одувек било ту, стојимо са осећањем великог озарења, као први човек у првом пролећу на земљи.

Нека је зато благословен овај Маринковић, који ниску и жалосну истину о свету, преобраћа у светлосни талас из ћилибар-винограда, тајни миљ с десне стране јесени, и пламен несагориве купине.

